

Genel puanlama ilkeleri

- Örnek cevaplar yol göstericidir; anlam bakımından doğru ve eş değer her cevap tam puan alır. Ezber cümle aranmaz.
- Her ölçüt ayrı değerlendirilir; ölçütü kısmen karşılayan cevaplara, ilgili notta belirtilen kısmi puan verilir.
- Yanlış bilgi içeren kısım, ilgili ölçütten puan almaz; cevabın doğru olan diğer kısımları ayrıca puanlanır.
- Yazım ve noktalama hataları anlamı bozmuyorsa puan kırılmaz.
- Her sorudaki ölçüt puanlarının toplamı, o sorunun puanına eşittir.

Soru	Başlık	Öğrenme çıktısı	Puan
1	Umut'un grupları	SB.6.1.1	10
2	Gelecekteki bana mektup	SB.6.1.1	10
3	Bayram takvimi	SB.6.1.2	10
4	Ninniden atasözüne	SB.6.1.2	10
5	Yeni sınıf arkadaşımız	SB.6.1.3	15
6	Vakıflar ne işe yarardı?	SB.6.1.3	15
7	Sınıfta grip	SB.6.1.3	15
8	Kıta ve okyanus bilmecesi	SB.6.2.1	15
TOPLAM			100

SB.6.1.1. Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme

SB.6.1.2. Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme

SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme

SB.6.2.1. Ülkemizin, kıtaların ve okyanusların konum özelliklerini algılayabilme

1

Umut'un grupları

10 PUAN

Durumların numaralarını uygun grup türünün altına yazınız. (10 puan)

Örnek cevap: Aile: 4. Arkadaş: 3. Okul: 5. Toplumsal: 1. Meslek: 2.

Puanlama ölçütü	Puan
4 – aile	2
3 – arkadaş	2
5 – okul	2
1 – toplumsal	2
2 – meslek	2
Madde toplamı	10

SB.6.1.1. Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme

2

Gelecekteki bana mektup

10 PUAN

a) Mektuptaki rollerden birinin doğuştan, ikisinin sonradan kazanılan rol olduğunu gösteriniz. (6 puan)

Örnek cevap: Doğuştan: abla. Sonradan: mimar, dağcılık kulübü üyesi.

Puanlama ölçütü	Puan
Doğuştan – abla	2
Sonradan – mimar	2
Sonradan – kulüp üyesi	2
Madde toplamı	6

b) Mektupta "hâlâ ablası" ifadesinin kullanılmasının nedenini açıklayınız. (4 puan)

Örnek cevap: Ablalık doğuştan kazanılan bir roldür; biyolojik bağdan gelir ve zamanla değişmez.

Puanlama ölçütü	Puan
Doğuştan kazanılan rol olduğunu belirtme	2
Bu tür rollerin değişmediğini açıklama	2
Madde toplamı	4

SB.6.1.1. Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme

3

Bayram takvimi

10 PUAN

a) Bayramları türlerine göre tabloya yerleştiriniz. (6 puan)

Örnek cevap: Dinî: Kurban Bayramı, Ramazan Bayramı. Millî: 29 Ekim, 19 Mayıs. Mevsimsel: Nevruz, Hıdırellez.

Puanlama ölçütü	Puan
Kurban Bayramı – dinî	1
Ramazan Bayramı – dinî	1
29 Ekim – millî	1
19 Mayıs – millî	1
Nevruz – mevsimsel	1
Hıdırellez – mevsimsel	1
Madde toplamı	6

b) Millî bayramların toplumsal birliğe bir etkisini yazınız. (4 puan)

Örnek cevap: Bağımsızlık, vatan ve millet sevgisini sonraki nesillere aktarır; ulusal birlik ruhunu canlı tutar.

Puanlama ölçütü	Puan
Vatan-millet sevgisinin aktarılması ya da ulusal birlik ruhunun canlı tutulması	4
Madde toplamı	4

SB.6.1.2. Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme

4

Ninniden atasözüne

10 PUAN

a) Ninni ve atasözü gibi sözlü kültür öğelerinin dilimizi korumaya katkısını açıklayınız. (5 puan)

Örnek cevap: Sözlü kültür öğeleri dilimizi kuşaktan kuşağa taşır, millî değerlerimizi aktarır ve ortak kimliğimizi besler.

Puanlama ölçütü	Puan
Dilin kuşaktan kuşağa aktarılması	3
Millî değerlerin/ortak kimliğin korunması	2
Madde toplamı	5

b) Atatürk'ün sözünü dilin millî birliği korumadaki rolüyle ilişkilendiriniz. (5 puan)

Örnek cevap: Dil, milletin duygu ve düşüncelerini yansıtır; ortak dil insanları birbirine bağlar ve millî kimliği korur.

Puanlama ölçütü	Puan
Dilin milletin duygu-düşünce ve kimliğini yansıtmaması	3
Ortak dilin birliği sağlaması	2
Madde toplamı	5

SB.6.1.2. Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme

5

Yeni sınıf arkadaşımız

15 PUAN

a) Göçün göç veren ve göç alan yerlere birer etkisini yazınız. (6 puan)

Örnek cevap: Göç veren yer: nüfus azalır, okulda öğrenci sayısı düşer. Göç alan yer: nüfus artar, okul, konut gibi hizmetlere talep artar; toplumsal düzen etkilenir.

Puanlama ölçütü	Puan
Göç veren yere etkisi	3
Göç alan yere etkisi	3
Madde toplamı	6

b) Zehra ve Kayra'nın görüşlerini karşılaştırarak değerlendiriniz. (5 puan)

Örnek cevap: Zehra'nın görüşü toplumsal duyarlılık içerir ve sorunun etkisini azaltır. Kayra'nın görüşü eksiktir; çözüm için birey, toplum ve devlet birlikte hareket etmelidir.

Puanlama ölçütü	Puan
Zehra'nın görüşünü olumlu/gerekçeli değerlendirme	2
Kayra'nın görüşünün eksik olduğunu gerekçesiyle belirtme	3
Madde toplamı	5

c) Kırıldan kente göçü azaltmak için devlet düzeyinde bir çözüm önerisi yazınız. (4 puan)

Örnek cevap: Kırıldan iş imkânlarını artırmak ya da altyapıyı geliştirmek.

Puanlama ölçütü	Puan
Devlet düzeyine uygun çözüm	4
Madde toplamı	4

SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme

6

Vakıflar ne işe yarardı?

15 PUAN

a) Her vakfın çözüm ürettiği toplumsal sorunu yazınız. (9 puan)

Örnek cevap: Hattab bin Mehmed: salgın hastalık. Sultan I. Ahmed Han: israf. İskenderzade Şemsüddin Hacı: afet.

Puanlama ölçütü	Puan
Hattab bin Mehmed – salgın hastalık	3
Sultan I. Ahmed Han – israf	3
İskenderzade Şemsüddin Hacı – afet	3
Madde toplamı	9

b) Bu vakıfların bugün de sürdürülebilecek bir anlayışı nedir? Günümüzden bir örnekle açıklayınız. (6 puan)

Örnek cevap: Toplumsal sorunlara dayanışmayla çözüm üretmek. Bugün gönüllülerin afet bölgelerine yardım kampanyası düzenlemesi buna örnektir.

Puanlama ölçütü	Puan
Dayanışma/yardımlaşmayla sorun çözme anlayışı	3
Günümüzden uygun örnek	3
Madde toplamı	6

Kısmi puanlama ve değerlendirme notu

- a maddesinde "hastalık" yazan cevaplar salgın hastalık olarak kabul edilir.

SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme

7

Sınıfta grip

15 PUAN

a) Bulaşıcı hastalıkların neden toplumsal bir sorun olduğunu açıklayınız. (4 puan)

Örnek cevap: Kısa sürede çok sayıda kişiye bulaşır; yalnızca bireyi değil, bütün toplumun sağlığını etkiler.

Puanlama ölçütü	Puan
Hızlı ve çok kişiye bulaşma	2
Toplumun tamamını etkileme	2
Madde toplamı	4

b) Hastalığın yayılmasını önlemek için bireysel olarak alınabilecek iki önlem yazınız. (6 puan)

Örnek cevap: Elleri sık yıkamak, hijyen kurallarına uymak, maske kullanmak, aşı olmak.

Puanlama ölçütü	Puan
1. bireysel önlem	3
2. bireysel önlem	3
Madde toplamı	6

c) Erdem ve Umay'ın önerilerinden hangisini daha uygun buluyorsunuz? Gerekçesiyle açıklayınız. (5 puan)

Örnek cevap: Umay'ın önerisi daha uygundur; eğitim aksamadan hastalığın yayılması yavaşlatılır. Erdem'in önerisi soruna göre aşırıdır.

Puanlama ölçütü	Puan
Bir öneriyi seçme	1
Seçimi sorunun niteliğiyle tutarlı biçimde gerekçelendirme	4
Madde toplamı	5

Kısmi puanlama ve değerlendirme notu

- c maddesinde Erdem'in önerisi seçilip mantıklı bir gerekçe sunulursa (ör. hastalığın çok ağır seyretmesi) gerekçe puanı verilir.

SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme

8

Kıta ve okyanus bilmececi

15 PUAN

a) Bilmecelerin cevaplarını yazınız. (10 puan)

Örnek cevap: 1. Büyük Okyanus (Pasifik). 2. Antarktika. 3. Arktik Okyanusu. 4. Afrika. 5. Güney Okyanusu.

Puanlama ölçütü	Puan
1 – Büyük Okyanus	2
2 – Antarktika	2
3 – Arktik Okyanusu	2
4 – Afrika	2
5 – Güney Okyanusu	2
Madde toplamı	10

b) Türkiye hangi iki kıta arasında köprü konumundadır? Bu konumun bir önemini yazınız. (5 puan)

Örnek cevap: Asya ve Avrupa. Ticaret yollarının kesişim noktasındadır.

Puanlama ölçütü	Puan
Asya ve Avrupa	2
Ticaret, ulaşım ya da jeopolitik bir önem	3
Madde toplamı	5

SB.6.2.1. Ülkemizin, kıtaların ve okyanusların konum özelliklerini algılayabilme